

TER BESLISSING | GRAAG Z.S.M. RETOUR, UITERLIJK 11/11 IVM VERZENDING PARLEMENT

Aan

de minister

9/11

Generale Thesaurie
Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Persoonsgegevens

nota

Beslisnota Europese jaarbegroting 2025 en de vijfde aanvullende Europese begroting 2024

Datum

5 november 2024

Notanummer

2024-0000518963

Bijlagen

1. Proces jaarbegroting

Aanleiding

- Op 15 november vindt de (jaarlijks terugkerende) Begrotingsraad (Ecofin) en triloog-onderhandeling over de Europese begroting voor 2025 plaats. De PVEU zal Nederland daarbij vertegenwoordigen zoals bij deze Begrotingsraad gebruikelijk is. De basis voor deze onderhandeling met het EP is het laatste Commissievoorstel van 10 oktober jl. (Amending Letter 1; AL1), de Raadspositie en de positie van het EP.
- De Europese Commissie (CIE) heeft op 10 oktober jl. ook de vijfde en laatste aanvullende Europese begroting voor 2024 (DAB5) gepresenteerd.
- In deze nota leggen we de Kamerbrieven met de Nederlandse inzet aan u voor.

Beslispunten

- 9 ➤ Bent u akkoord met de brief aan TK en EK?; zo ja, dan graag beide brieven ondertekenen?
- 9 ➤ Graag uw akkoord voor het openbaar maken van de voorliggende nota. Conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking worden omliggende delen voorafgaand aan openbaarmaking onzichtbaar gemaakt.

Europese jaarbegroting 2025

- De Begrotingsraad en triloog-onderhandeling markeren het einde van de conciliatieperiode waarin de Raad, EP en de CIE onderhandelen over een akkoord over de Europese jaarbegroting voor 2025.
- In juni kwam de CIE met een eerste voorstel voor de begroting, dat recent is gewijzigd door Amending Letter 1. De Raad heeft begin juli een Raadspositie aangenomen. Deze zit ca. 1,2 mld. onder het CIE-voorstel (inclusief AL1). De EP-positie van 17 oktober jl. zit hier juist ca. 1,5 mld. boven.
- De belangrijkste punten zijn de dekking van de kostenoverschrijding van de rentekosten voor NGEU via het cascademodel dat is afgesproken in de MFK-herziening (zie toelichting) en de omvang van de vrij beschikbare ruimte voor onvoorziene omstandigheden (met name de speciale instrumenten).
- Besluitvorming vindt plaats met gekwalificeerde meerderheid, voor NL is het handelingsperspectief tijdens de Begrotingsraad en de triloog-onderhandeling (NL zit niet zelf aan tafel) dus beperkt. In de bijlage staat meer informatie over het proces.

Vijfde aanvullende Europese begroting 2024 (DAB5)

- DAB5 is naar verwachting de laatste aanvullende begroting van dit jaar en biedt daarom meer inzicht in de realisatie van het betalingenniveau in 2024. In Coreper heeft NL reeds ingestemd met DAB5, omdat de DAB technisch van aard is. U geeft dit ook aan in de Kamerbrief.
- Het netto-effect van DAB5 op de Nederlandse raming van de bni-afdracht voor 2024 is een neerwaartse bijstelling van ruim 608 miljoen euro. Deze aanpassing is afgestemd met IRF en FEZ. Bij Najaarsnota wordt deze mutatie verwerkt. Deze middelen kunnen worden doorgeschoven via het *Single Margin Instrument*. In de raming voor 2025-2027 is al rekening gehouden met de maximale omvang van het SMI in die jaren.
- Dit komt voornamelijk door een actualisatie op basis van het nieuwe betalingenniveau dat de CIE voorstelt (effect is neerwaartse bijstelling van NL bni-afdracht van 437,9 miljoen euro).
- Daarnaast zijn de boeteopbrengsten van de EU met 2,8 miljard euro gestegen t.o.v. eerdere raming. Daardoor is minder bni-afdracht nodig (netto effect voor NL is 170,3 miljoen euro).

Toelichting

Amending Letter 1 (AL1)

- De belangrijkste wijzingen in AL1 zijn:
- De inschatting van de kostenoverschrijding van de rente is verlaagd met 195 miljoen euro. Totale overschrijding in 2025 is naar verwachting 2,3 mld. Dit komt omdat CIE minder leningen heeft uitgegeven dan eerder verwacht.
- Het voorstel bevat een verhoging van de betalingen van 3 mld. euro als gevolg van het RESTORE voorstel (n.a.v. overstromingen en andere natuurrampen). NL is kritisch ten aanzien van voorgestelde 100% co-financieringspercentages en 30% voorfinancieringspercentage.

DAB5

- De Nederlandse raming van de afdrachten is normaliter gebaseerd op het maximale jaarlijkse betalingenplafond zoals vastgelegd in het Meerjarig Financieel Kader (MFK), plus de inzet van de speciale instrumenten bij het MFK. Eerder dit jaar is, in de eerste suppletore begroting, de Nederlandse afdrachtenraming al fors neerwaarts bijgesteld o.b.v. verwachte onderuitputting op de cohesie- en landbouwfondsen. Nu volgt dus een tweede neerwaartse bijstelling.
- Een deel van de onbenutte middelen in 2025 kan op EU-niveau worden doorgeschoven naar latere jaren. In de raming van de Nederlandse afdrachten is hiermee voor de inzet van het SMI al rekening mee gehouden. Alleen de niet gebruikte middelen uit de overige speciale instrumenten kunnen nog verder worden doorgeschoven. Dit gebeurt ieder jaar in de technische aanpassing die in juli verschijnt.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

- Normaal gesproken is er nationaal niet veel aandacht voor de EU-jaarbegroting, mede omdat we de EU-afrachten ramen op de MFK-plafonds en deze vastliggen. De jaarbegrotingen hebben in principe dus geen (grote) gevolgen voor de Nederlandse EU-afrachten. Vanwege de onderuitputting op de EU-begroting en om een zo realistisch mogelijk beeld te schetsen van de afdrachtenraming wijken we daar in 2025 vanaf (eerder ook al in 2023/2024).
- Gevolg hiervan is dat de marge in de raming van de EU-afrachten voor 2025 (in overleg met DGRB) vrij beperkt is. Als de EU-begroting volgend jaar naar boven wordt bijgesteld kan dit tot tegenvallers op de nationale begroting leiden.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlage 1 – Proces EU-jaarbegrotingsonderhandelingen

- De onderhandelingen over de EU-jaarbegroting vinden in feite plaats in twee rondes. Als eerste doet de CIE een voorstel (recht van initiatief) en wordt er onderhandeld over de Raadspositie.
- Vervolgens wordt onderhandeld door de CIE, Raad (begrotingsautoriteit) en EP (mede-begrotingsautoriteit). Doorgaans neemt de Raad een positie aan met lagere uitgaven/grotere marges dan in het CIE-voorstel, terwijl het EP juist de uitgaven/marges fors verhoogt. De onderhandelingen monden uit in een triloofase die eindigt met de Ecofin-begrotingsraad in november.
- Over de Europese begroting wordt met gekwalificeerde meerderheid besloten in de Raad, met instemming van het EP.
- Hieronder het reguliere schema voor de onderhandelingen EU-jaarbegroting:

Periode	Wat
Januari (jaar t)	Raad stelt zogeheten budget guidelines (geen juridische waarde) op om wensen richting de CIE kenbaar te maken
Begin juni	CIE publiceert het voorstel voor de EU begroting jaar t+1.
Juni - juli	Lidstaten behandelen CIE-voorstel in raads werkgroep (begrotingscomité)
Halverwege juli	Raad stelt positie bij het CIE-voorstel vast.
September	EP behandelt het CIE-voorstel in het BUDG comité.
September	EP kan a) instemmen met Raadspositie of b) amendement indienen. EP kiest meestal optie b). Indien Raad niet akkoord gaat (wat in regel het geval is) start de zogeheten conciliatieperiode van 3 weken.
Eind oktober – Medio november	Conciliatieperiode: in deze periode vinden verschillende triloggen plaats tussen Raad, EP en CIE. Tijdens deze triloggen wordt onderhandeld over een mogelijk compromis tussen Raad en EP.
Medio november	Doorgaans lukt het niet om tijdens deze triloggen tot overeenstemming te komen. Aan het einde van conciliatieperiode wordt de Begrotingsraad geagendeerd, waar de Raad het EP uitnodigt om nog een laatste maal met elkaar te onderhandelen. Medio november vindt de Ecofin begrotingsraad plaats. Doorgaans wordt na enkele compromisvoorstellen van de CIE een akkoord bereikt tussen de Raad en het EP.
Januari t+1	Start nieuwe EU-jaarbegroting

Vertegenwoordiging Ecofin begrotingsraad

- De afgelopen jaren is er voor gekozen dat de PVEU Nederland vertegenwoordigt bij de Ecofin-begrotingsraad in november. De PVEU wordt ondersteund door de begrotingsattaché en door medewerkers van het ministerie van Buitenlandse Zaken en het ministerie van Financiën.
- Het merendeel van de lidstaten vaardigt hun PV af. Een enkele lidstaat vaardigt hun staatssecretaris of minister af.